

K O M U N I K A T

IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W KRAKOWIE

LIPIEC 1938

Przedruk dozwolony

ROK I. Nr 5

Opl. 5/38.

Stawki opłat manipulacyjnych. Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło podane poniżej stawki maksymalne dla opłat manipulacyjnych, pobieranie których na rzecz Izby jest dopuszczalne w sprawach, których załatwienie uzależnione jest od poprzedniego uiszczenia opłaty lub taksy egzaminacyjnej.

1) Jeżeli Izba nie podjęła żadnych wstępnych badań:

a) przy wycofaniu podania zł. 1.

2) Jeżeli sprawa została przygotowana do merytorycznego załatwienia (np. wydania zaświadczenia, skierowania akt do komisji egzaminacyjnej):

a) przy rezygnacji z uzyskania zaświadczenia o posiadaniu praw nabytych zł. 5;

b) przy rezygnacji z egzaminu kwalifikacyjnego zł. 10;

c) przy rezygnacji z egzaminu mistrzowskiego zł. 10;

d) przy rezygnacji z egzaminu czeladniczego zł. 5.

3) Jeżeli Komisja egzaminacyjna zebrała się dla przeprowadzenia egzaminu, kandydat zaś nie zgłosił się do egzaminu, wówczas Izba może potrącić z wpłaconej taksy egzaminacyjnej kwotę w wysokości należnego członkom komisji wynagrodzenia plus opłatę manipulacyjną wymienioną wyżej pod p. 2 lit. b-d (w zależności od rodzaju egzaminu), pod warunkiem, że:

a) kandydat został we właściwym czasie zawiadomiony o terminie i miejscu egzaminu, a zawiadomienie to zostało kandydatowi doręczone;

b) w zawiadomieniu, o którym mowa w pkt. a, kandydat został pouczone o skutkach nieusprawiedliwionego niestawienia się do egzaminu (tj. o po-

trąceniu części wpłaconej taksy egzaminacyjnej na rzecz Izby), z równoczesnym wskazaniem terminu i trybu dla nadesłania stosownego usprawiedliwienia (np. do Izby rzemieślniczej, względnie bezpośrednio do przewodniczącego komisji egzaminacyjnej);

c) kandydat nie nadesłał usprawiedliwienia niestawienia swego do egzaminu mimo udzielonego mu pouczenia w myśl pkt. b.

4) Jeżeli kandydat usprawiedliwił swoje niestawienie do egzaminu, wówczas Izba może potrącić z wpłaconej taksy egzaminacyjnej jedynie opłatę manipulacyjną w wysokości określonej w pkt. 2 lit. b-d (w zależności od rodzaju egzaminu).

Pod. 1. 5/38.

Ulgi dla prowadzących księgi handlowe. Wymiarowanie podatku na podstawie faktycznych obrotów i dochodów i odpowiadających zdolnościom płatniczym rzemieślników — to najdawniejszy postulat rzemiosła. Dlatego też samorząd rzemieślniczy stale zabiegał i zabiega o wydanie odpowiednich przepisów i znalezienie sposobu oparcia wymiarów podatkowych na realnych podstawach. Przepisy obowiązującej ordynacji podatkowej z r. 1936 postanawiają, że władze skarbowe zobowiązane są opierać wymiar podatku na materiale faktycznym, tj. zapiskach, księgach handlowych lub uproszczonych, opinii biegłych itp. Powyższe przepisy częściowo zmieniły na korzyść postępowanie wymiarowe, nie ulega jednak wątpliwości, że najbliższy sprawiedliwości jest wymiar oparty na księgowości handlowej lub uproszczonej, prowadzonej przez właściciela warsztatu. Ma to tym większe znaczenie, że w myśl art. 88 ord. podatkowej Urząd Skarbowy nie może ustalić podatku odmiennie, aniżeli to wynika z ksiąg płatnika, o ile

(Dalszy ciąg str. 4)

Egz. 5/38.

Sprawa wydawania duplikatów świadectw. Ministerstwo przemysłu i handlu ustaliło następujący tryb postępowania przy wydawaniu przez izby rzemieślnicze duplikatów zaginionych świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich:

w razie utracenia świadectwa lub dyplomu na skutek zagubienia, zniszczenia lub kradzieży, należy w celu uzyskania duplikatu zaginionego dokumentu umieścić w jednym z organów miejscowej prasy, wyznaczonym przez właściwą Izbę, ogłoszenie o utracie dokumentu;

Izba wyda duplikat świadectwa lub dyplomu nie wcześniej, niż w miesiąc po ukazaniu się ogłoszenia, przy czym, jeśli oryginał świadectwa lub dyplomu wydany był przez Izbę, nie będą żądane żadne dodatkowe dokumenty poza egzemplarzem czasopisma, w którym zamieszczono ogłoszenie;

jeśli utracony dokument wydany był przez cech, to należy nadto przedstawić Izbie zaświadczenie cechu, wydane w formie wyciągu z księgi cechowej, stwierdzające, że petentowi wydano w swoim czasie świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski; na podstawie tych dowodów Izba wyda petentowi nie wcześniej, niż w miesiąc po ukazaniu się ogłoszenia, odpowiednie zaświadczenie, lub odmówi wydania zaświadczenia podając motywy.

W związku z tym wyjaśnieniem Izba oświadcza:

Organem wyznaczonym przez Izbę do zamieszczania ogłoszeń o zaginionych dokumentach jest krakowski Dziennik Wojewódzki (redakcja i administracja, Kraków Urząd wojewódzki, ul. Basztowa).

Ubiegający się o wydanie duplikatów świadectw lub dyplomów, wystawionych w swoim czasie przez cechy, obowiązani są przedstawić Izbie uwierzytelnione przez zarząd gminy wyciągi z ksiąg cechowych;

Opłata za duplikat świadectwa czeladniczego wynosi zł. 5, a za duplikat dyplomu mistrzowskiego zł. 10.

Gosp. IV/5/38.

Maszyny dla rzemiosła. Towarzystwo budowy i sprzedaży obrabiarek przystępuje do uporządkowania krajowej produkcji popularnych obrabiarek, jak i zorganizowania sprzedaży wśród rzemiosła

i drobnego przemysłu na warunkach kredytowych. W związku z tym Izba zwraca się do zarządów Cechów o powiadomienie swych członków o tej akcji i spowodowanie, aby nadsyłali do Izby wyjaśnienia, jakich maszyn potrzebują (dokładnie należy określić dane co do każdej maszyny) i w jaki sposób mogą regulować należność za dostarczone maszyny.

Ośw. 5/38.

Wymiana czeladników. Izba rozesłała do Cechów okólnik w sprawie międzynarodowej wymiany czeladników. Wymiana na razie będzie dokonana z Niemcami, a czasokres praktyki z wymiany określono na 1 rok. Izba zwraca się do właścicieli warsztatów rzemieślniczych, którzy zamierzają zatrudnić czeladników z wymiany z Niemiec, aby zgłaszali Izbie dane, jakiego czeladnika chcą zatrudnić w swoim warsztacie. Nie ulega wątpliwości, że akcja ta przynieść może duże korzyści dla warsztatów.

Równocześnie Izba zwraca się do czeladników, którzy chcą odbyć roczną praktykę w Niemczech, aby zgłaszali swoje adresy na specjalnych formularzach, które Izba dostarcza na życzenie.

Egz. 5/38.

Turnus egzaminacyjny. Izba Rzemieślnicza w Krakowie przypomina, że najbliższy turnus egzaminacyjny dla kandydatów przystępujących do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich rozpocznie się 15 sierpnia i trwać będzie do 15 września br. Mający zamiar przystąpić do egzaminów w tymże turnusie winni wnieść podania z wymaganymi załącznikami do 15 lipca br.

Równocześnie Izba zaznacza, że okres ulgowych egzaminów, a więc dla kandydatów, którzy nie posiadają ukończonej szkoły doksztalającej zawodowej, upływa z końcem 1938 roku.

Gosp. III. 5/38.

Rzemiosło na wystawie w Berlinie.

W związku rzemieślników krakowskich prezes Izby Rzemieślniczej w Krakowie dr R. Jahoda-Żółtowski wygłosił odczyt na temat «Międzynarodowa Wystawa rzemiosła w Berlinie». Po powrocie z Berlina pragnął on przedstawić rzemiosłu krakowskiemu swoje refleksje i wrażenia z Wystawy.

Myślą przewodnią urządzenia Wystawy, która to inicjatywa wyszła z Międzynarodowego Związku Rzemiosła, mającego siedzibę w Rzymie, było pokazanie przeciętnego obrazu codziennej pracy rzemieślnika. To też na Wystawie czynnych jest kilka warsztatów w pracy codziennej, którym Niemcy bezpłatnie zainstalowali najnowsze maszyny do produkcji. Reprezentowane są na Wystawie 24 narody europejskie, z egzotycznych Japonia. Obiekty wystawowe zbudowane wspaniale, przy czym 1/3 powierzchni zajmują eksponaty warsztatów niemieckich. Kraje wschodnie, które nie posiadają rozbudowanego rzemiosła, zastąpiły ten brak folklorem.

W głównej hali «Ehrenhalle» zebrane są okazy sztuki rzemieślniczej, ofiarowane przez różne państwa na nagrody honorowe. W dziale historycznym eksponaty przedstawiają historię rozwoju rzemiosła od najdawniejszych czasów, ilustrowane jedynie i wyłącznie tylko przez Niemcy.

Dział polski, którego kierownikiem jest p. Władysław de Bondy, obelany jest bardzo licznie eksponatami.

Z okręgu działania Izby Rzemieślniczej w Krakowie Komisja zakwalifikowała do udziału w wystawie artystyczne oprawy książek warsztatu introligatorskiego Robert Jahoda w Krakowie, ręcznie kute artystyczne wyroby metalowe warsztatu ślusarskiego Jan Oremus w Krakowie, wyroby rymarskie warsztatu rymarskiego Ignacego Rybki w Krakowie, liczne eksponaty z działu rzeźby w drzewie z Zakopanego Państwowej Szkoły przemysłu drzewnego oraz warsztatów R. J. Z. Noworyta, A. Szerba, T. Wieczorek, fotografie wykonane przez p. Kolowca z Krakowa i inne. Całość tworzy zespół poważny i rzeczowy. Z innych dzielnic kraju zebrano także meble, instrumenty muzyczne, obuwie damskie i męskie.

Anglia i Japonia reprezentowane są niewielką ilością eksponatów, jakby tylko dla manifestacji. Podobnie i Francja, natomiast kraje północnej Europy, jak Dania, Szwecja, Norwegia i inne wystąpiły z bardzo rzeczowym pokazem. Niemcy reprezentowane są najliczniej szczególnie w dziale metalowym. Całość wystawy, pomyślanej i urządzonej na wielką skalę, na rozległym terenie i w olbrzymich pawilonach daje obraz potęgi pracy rzemiosła.

Prelegent wskazał wreszcie cel wystawy i korzyści wynikające dla nas z udziału w wystawie. Zagrańca interesuje się nadzwyczajnie działem polskim porównuje i omawia pracę warsztatów swoich i naszych. Ze względu na to, że dział polski reprezentowany jest eksponatami wysokiej wartości, dobrze się stało, że na wystawie nie brak wyrobów ręki polskiego rzemieślnika.

Związek Rzemieślników krakowskich urządził wycieczkę na Międzynarodową Wystawę rzemiosł w Berlinie, prowadzoną przez kier. BOHR Izby Rzemieślniczej w Krakowie. Uczestnicy zwiedzili Wystawę, następnie na skutek porozumienia kier. BOHR Izby rzemieślniczej w Krakowie z dyrekcją Izby rzemieślniczej w Berlinie udostępniono zwiedzenie tamtejszych warsztatów ślusarskich, piekarskich, szewskich, ortopedycznego, krawieckich, kapelusznich i innych, co dało możność rzemiosłu naszemu zapoznania się z pracą i administracją warsztatów. Wreszcie wycieczka zwiedziła muzea, osobliwości miasta itp.

Następna wycieczka do Berlina wyjeżdża dnia 2 lipca br. o godz. 17.59 z Krakowa. Koszty przejazdu III klasą pociągiem pospiesznym z Krakowa do Berlina i z powrotem oraz paszport indywidualny, wiza niemiecka pobytowa i wstępy na Wystawę wynoszą zł. 101.50. Na każdy paszport przydzielono RM 20 po kursie zł 1.10, i RM 130 po kursie zł 2.12. Wycieczka obliczona jest na 8 dni. Poza tym organizowane są indywidualne przejazdy za uprzednim zgłoszeniem, które przyjmuje i informacji udziela Związek Rzemieślników krakowskich, Sławkowska 13/15. Zamknięcie Wystawy nastąpi dnia 10 lipca br.

Wystawa w Berlinie przyniosła zaszczytne odznaczenia warsztatom okręgu krakowskiego. Odznaczenia uzyskały: warsztat introligatorski Robert Jahoda Kraków za artystyczne eksponaty z działu opraw książek, warsztat ślusarski Jan Oremus w Krakowie za artystyczne wyroby metalowe ręcznie kute, Państwowa Szkoła przemysłu drzewnego w Zakopanem za artystyczne eksponaty z działu rzeźby w drzewie.

Nie ulega wątpliwości, że okręg krakowski byłby uzyskał więcej odznaczeń, gdyby okres wykonania eksponatów był dłuższy, wówczas możnaby było zmobilizować większą liczbę warsztatów i byłyby one wykonały specjalne na Wystawę eksponaty.

(Ciąg dalszy ze str. 1)

one nie zostały uznane za prowadzone nieprawidłowo lub nierzetelnie.

Również obowiązujące przepisy o podatku przemysłowym oraz o dochodowym zawierają szereg postanowień dotyczących ulg dla warsztatów prowadzących księgi handlowe lub uproszczone, przewidując niższe stawki oraz możliwość potrącenia bonifikat, zwrotów itp. Nowa ustawa o podatku obrotowym przewiduje m. i. że stawki podatku zależne są od wysokości obrotu i od faktu prowadzenia wzgl. nieprowadzenia księgowości. Np. przy obrotach do 100.000 zł. stawka wynosi 1.5% dla warsztatów prowadzących księgowość, a dla innych warsztatów 2.1%. Przy obrotach ponad 100.000 zł. stawka wynosi 2.1% dla prowadzących księgowość, a 3% dla warsztatów nie prowadzących księgowości.

Jeśli chodzi o podatek dochodowy, to również są korzyści dla prowadzących księgowość handlową i uproszczoną, gdyż zasadniczo władza skarbową zobowiązana jest przyjąć za podstawę wymiaru podatku zysk wykazany księgami, zamiast stosować normy średniej dochodowości. Nadto prowadzący prawidłową księgowość mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, narzędzi, maszyn itp., których okres zużycia nie przekracza 5-ciu lat.

Podając powyższe do wiadomości, Izba zwraca uwagę na celowość zaprowadzenia księgowości w warsztatach rzemieślniczych, zwłaszcza księgowości uproszczonej według wzorów opracowanych przez Związek Izb Rzemieślniczych w Warszawie i zatwierdzonych przez Ministerstwo Skarbu, i uprasza podać powyższe do wiadomości w sposób przyjęty w tamtejszym Cechu, zarówno członkom, jak i nieczłonkom Cechu, celem zaznajomienia ich z odnośnymi przepisami.

Księgi uproszczone wraz z instrukcją są do nabycia w cenie: księga 100 str. 5.50 zł, 200 str. 7 zł. i 300 str. 9 zł. Opłata za potwierdzenie księgi przez Izbę wynosi zł. 2, podczas gdy w Urzędzie Skarbowym wynosi zł. 5.50. Przy zamówieniu księgi należy wpłacić na konto Izby w P. K. O. nr 410.601 kwotę równą cenie księgi, wraz z 2 zł. za potwierdzenie i 70 gr. na przesyłkę oraz podać dokładnie i czytel-

nie imię i nazwisko, zawód i adres, numer i datę karty rzemieślniczej oraz numer i kategorię świadectwa przemysłowego wykupionego w danym roku.

Pod. 5/38.

Zaprowadzenie ksiąg handlowych w ciągu roku operacyjnego. Ustawa o podatku przemysłowym nie zna podziału okresu podatkowego na części, jeżeli chodzi o stosowanie stawki podatkowej od obrotu, wykazanego prawidłowymi księgami handlowymi. To też brak prawidłowych ksiąg handlowych, obejmujących cały okres podatkowy, pozbawia płatnika prawa korzystania ze stawek podatku przemysłowego od obrotu, przewidzianych dla przedsiębiorstw prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Va. 5/38.

Wysyłka druków. Izba powiadamia, że druki egzaminacyjne i inne wysyłane są Cechom tylko za zaliczeniem pocztowym lub za uprzednim wpłaceniem należności za druki i kosztów przesyłki.

Fundacja czołgu dla armii. Wojewódzki Komitet Rzemieślniczy Fundacji Czołgu dla Armii «Polski Rzemieślnik» w Krakowie zwraca się z apelem do Zarządów Cechów na terenie województwa krakowskiego o rozwinięcie intensywnej akcji zbiórkowej w kierunku zebrania od rzemieślników i pracowników zatrudnionych w rzemiosle jak największych datków. Należy zwłaszcza ze strony Cechów dołożyć starań, aby znaczki przesyłane do Cechów zostały rozsprzedane zainteresowanym osobom. Wskazaniem byłoby naklejanie tychże znaczków na prywatną korespondencję, prowadzoną przez rzemieślników, by tym sposobem wskazywać społeczeństwu, że rzemiosło rozumie obecny zew chwili i hasło Naczelnego Wodza Marszałka Śmigłego-Rydza. Utworzona sekcja propagandowa Komitetu Zbiórkowego Lokalnego przy odnośnym Cechu winna obchodzić z listą zbiórkową wszystkich rzemieślników i zaznajamiać tychże przy nadarżających się sposobnościach o akcji podjętej przez rzemiosło województwa krakowskiego.

Prenumerata roczna: w Krakowie zł 2,40, zamiejscowa zł 3,60. Cena numeru zł 0,20.

Wydawca: Izba Rzemieślnicza w Krakowie.

Redaktor odp. Władysław Szydłowski.

Druk W. L. Anczyca i Spółki w Krakowie.